

első fokú bíróság

P.22.064/2017/44.szám

A **első fokú bíróság** a **felperesi képviselő** által képviselt **I.r.felperes neve, lakhelye I.r., II.r.felperes neve, lakhelye, III.r.felperes neve, lakhelye,, IV.r.felperes neve, lakhelye, V.r.felperes neve, lakhelye, és VI.r.felperes neve, lakhelye - a alperesi képviselő** által képviselt **alperes neve, székhelye alperes** ellen **személyhez fűződő jog megsértése** iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t:

A törvényszék a felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi a felpereseket arra, hogy tizenöt nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 250 000 (Kettőszázötvenezer) forint összegű jogtanácsosi munkadíjat.

A perben feljegyzett 720 000 (Hétszázhuszezer) forint összegű peres eljárási illeték a Magyar Állam terhén marad.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül a **másodfokú bírósághoz** címzett, de **az első fokú bíróságnál** elektronikus úton előterjesztendő fellebbezésnek van helye.

A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték összegére és megfizetésére vonatkozik, vagy ha csak a teljesítési határidővel vagy részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, illetve ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul. Ezekben az esetekben a fellebbező fél a fellebbezésében, a fellebbező fél ellenfele pedig a fellebbezési ellenkérelmében, illetve csatlakozó fellebbezésében tárgyalás tartását kérheti. A bíróság tájékoztatja feleket arról is, hogy a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmük alapján a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása is kérhető.

Tájékoztatja a bíróság a feleket, hogy az ítélet előtti eljárásban az ítélet ellen fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) előterjesztő fél számára a jogi képviselet kötelező. A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan. Amennyiben e fél a jogi képviseletének pótlásáról felhívás ellenére nem gondoskodik, a fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) a bíróság hivatalból elutasítja.

Tájékoztatja a bíróság a feleket arról is, hogy amennyiben jogi képviselő meghatalmazását a jövedelmi és vagyoni viszonyaik nem teszik lehetővé, pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelemmel fordulhatnak a lakóhelyük szerint illetékes kormányhivatalhoz.

I n d o k o l á s

A törvényszék a felek előadása, a **közigazgatási bíróság számú** iratai, a **első fokú bíróság előtt szám** alatt folyó perben keletkezett és felek által csatolt keresetlevél, valamint tárgyalási jegyzőkönyvek tartalma, **tanú1, tanú2, tanú3, tanú4, tanú5, tanú6, tanú7** tanúk vallomása és egyéb csatolt iratok alapján a következő tényállást állapította meg:

Az I. és II.r.felperesek egymással élettársi kapcsolatban élnek, ezen élettársi kapcsolatukból 2009.február 6.napján született **IV.r.felperes**, 2010.június 12.napján született **V.r.felperes** és 2014.május 3.napján született **VI.r.felperes**. Az I.r.felperesnek a fenti élettársi kapcsolatból született gyermekeken túl további három gyermeke van, közülük kiskorú még a jelen perbeli **III.r.felperes**, aki 2004.november 17-én született, a további két nagykorú és perben nem álló gyermekek pedig az 1994.február 23-án született **gyermek1**, valamint az 1997.október 22.napján született **gyermek2**.

A **községek körjegyzősége** 2010.szeptember 28.napján keltezett **számú** határozatával az I.r.felperes valamennyi gyermekét védelembe vette, rögzítve, hogy az I.r.felperes 2009.őszén gyermekeivel a **fővárosba** költözött, **gyermek1** gyermekét a nagyszülőre hagyta, aki a gyermek neveléséről, iskolába járásáról megfelelően gondoskodni nem tudott. **gyermek1** 2009-ben és 2010-ben túlnyomóan nem járt iskolába, az igazolatlan hiányzásai miatt I.r.felperessel szemben szabálysértési eljárás indult. Miután I.r.felperes az V.r.felperes megszületését követően 2010 nyarán gyermekeivel együtt **településre** visszaköltözött, a **gyermek2** késve íratta be az iskolába, a III.r.felperes az óvodát nem kezdte meg időben. A védőnő jelzése szerint az I.r.felperes a legkisebb gyermekét nem gondozta megfelelően, a csecsemőt tanácsadásra a nagyobb lánygyermek vitte el. **gyermek1** a védelembe vételt követő 2010-2011. tanévben sem teljesítette tankötelezettségét, nem járt iskolába. Az általános iskolás **gyermek2** az iskolából az iskolai előkészítő óvodai évet járó III.r.felperes az óvodából magas óraszámban igazolatlanul hiányzott. Az iskolaköteles gyermekek iskolai felszereléséről, a tanszerekről I.r.felperes nem gondoskodott, szülői értekezletre nem járt, gyermekei tanulmányai iránt nem érdeklődött.

2011.májusában a családgondozó jelezte a jegyzőnek, hogy az akkor 2 éves IV.r.felperes pólóban és zokniban 8 órakor a házuk melletti forgalmas út mentén tartózkodott. Az I.r.felperesi anya nem volt otthon, a gyermek felügyeletéről nem gondoskodott. A családgondozó jelezte, hogy az I.r.felperes a védőnővel nem működik együtt, gyermekeit orvoshoz nem viszi, lakhatási körülményei nem megfelelőek, mivel az egy helyiségből álló házban erős kályhafüst volt, s az ezen helyiségben tartózkodó gyerekeknél légzőszervi betegségek alakultak ki.

A jegyző a 2011.június 21.napján keltezett **számú** határozatával a kiskorú gyermekek ideiglenes hatállyal történő elhelyezéséről döntött. Ezen határozatát azzal indokolta, hogy az I.r.felperes a védelembe vétel elrendelését követően saját, valamint gyermekei lakókörnyezetén, életkörülményein, életvitelén nem változtatott, az iskoláskorú gyermekek és a képzésköteles III.r.felperesi gyermekek nem jártak megfelelően iskolába, óvodába. A két kisebb gyermek egészségi állapota labilis, sokat betegeskednek, időben nem kerültek orvoshoz, amelynek következtében már csak sürgős orvosi, vagy kórházi ellátás segített rajtuk. A két kisebb gyermek az előírt kötelező szűrővizsgálatokon nem jelentek meg, a védőoltások beadása is késedelmesen történt, amely a felperes érdektelenségének volt a következménye. A védelembe vételben előírtakat

az I.r.felperes nem teljesítette, a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődése gondozásában nem volt biztosított.

A **gyámhivatal** a 2011.december 20.napján kelt **számú** határozatával a fenti gyermekek ideiglenes elhelyezését megszüntette és elrendelte **gyermek1**, **gyermek2**, valamint III., IV. és V.r.felperesek átmeneti nevelésbe vételét.

gyermek1 nevelésbe vételének megszüntetésére azért került sor, mert nagykorúságát elérte, a határozat 2012.február 28-án kelt. A többi gyermekre nézve az átmeneti nevelés indokoltságát többször felülvizsgálta az első fokú gyámhatóság.

A 2012.augusztus 8.napján kelt **számú** határozatával az I.r.felperes megszüntetés iránti kérelmét elutasította. **gyermek2** átmeneti nevelésbe vételét azonban a 2013.évi felülvizsgálat során 2013.december 16-án kelt **számú** határozatával megszüntette, „mivel a megszüntetést indokoltnak találta”, ugyanezen felülvizsgálat során azonban a III., IV. és V.r.felperesek átmeneti nevelését fenntartotta **számú** határozatával, melyet az indokolt, hogy a szülők körülményeiben pozitív változás ugyan történt, lakóhelyüket rendezték, azonban az I.r.felperes ismét várandós, mivel „a szülők körülményeiben bekövetkezett pozitív változások erősítése szükséges továbbra is”. Az I.r.felperes által 2014.februárban előterjesztett III., IV. és V.r.felperesek nevelésbe vételének megszüntetésére irányuló kérelmét az első fokú gyámhatóság elutasította, ugyancsak arra hivatkozással, hogy I.r.felperes újabb várandóssága miatt a megszüntetés nem indokolt, azonban I.r.felperes kérelmére a hatóság nyári és téli időszakos kapcsolattartást engedélyezett III., IV. és V.r.felperes és szülei között.

2014.május 3.napján született meg a VI.r.felperes, s a **gyermekjóléti szolgálat** családgondozója nem javasolta a gyermek hazaadását a védőnő esetjelzésében foglaltakra és a család előzményeire hivatkozással. Erre tekintettel a Gyámhivatal 2014.május 7.napján kelt **szám** alatti határozatával a VI.r.kiskorú gyermeket ideiglenes hatállyal **nevelőszülőnél** helyezte el, megállapítva, hogy a gyermek életkoránál fogva különleges szükségletű, ezért különleges ellátást igényel. A határozattal szemben az I.r.felperes által előterjesztett fellebbezés folytán az első fokú határozatot az alperes Szociális és Gyámhivatala 2014.június 24.napján **szám** alatti határozatával az indokolás kiegészítése mellett - helyben hagyta, majd a jogerős határozattal szemben I.r.felperes által előterjesztett kereset folytán eljáró **közigazgatási és munkaügyi bíróság** 2014.október 9.napján keltezt **számú** ítéletével a keresetet elutasította, mely első fokú ítéletet a Kúria 2015.május 13.napján kelt **szám** alatti ítéletében az első fokú bíróság ítéletét hatályában fenntartotta, illetve ugyanezen jogerős hatósági határozattal szemben az I.r.felperes részéről az ítélet Alaptörvény ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványát az Alkotmánybíróság **számú** határozatában elutasította.

2014.november 24.napján a Gyámhivatal a III., IV. és V.r.felperesek átmeneti nevelésének felülvizsgálata iránti eljárást kezdeményezett, mely során a 2015.január 19.napján kelt **számú** határozatával a III., IV. és V.r.felperesek átmeneti nevelését felülvizsgálta, fenntartotta és azt - jogszabályváltozásra tekintettel - nevelésbe vételre változtatta. Az I.r.felperes által a határozattal szemben előterjesztett fellebbezés alapján az alperesi másodfokú hatóság Szociális és Gyámhivatala a 2015.március 13.napján keltezt **számú** határozatával az első fokú határozatot hatályon kívül helyezte és a gyámhivatalt újabb eljárás lefolytatására kötelezte. A másodfokú határozat szerint megállapítható, hogy a három kiskorú gyermek elhelyezése megfelelő, illetve óvodai, iskolai teljesítményük képességeiknek megfelelő. A 2014.december 18-i meghallgatásukkor I. és II.r.felperesek kérték a gyermekek átmeneti nevelésének megszüntetését, hivatkoztak arra, hogy körülményeikben lényeges, kedvező változás állott be, hisz II.r.felperes végkielégítéséből

megvásárolták a **település, szám** alatti ingatlant, amely a három kiskorú gyermek számára megfelelő elhelyezést biztosíthat. A 2014.december 2-án készített környezettanulmány kellően berendezett, megfelelő lakáskörülményeket rögzített és megállapítást nyert, hogy a II.r.felperes immáron **településre** költözött és az I.r.felperessel közös háztartásban él. Az I-II.r.felperes és a kiskorú III., IV. és V.r.felperesek rendszeres kapcsolattartása megvalósul, azonban hiányos a Gyermekvédelmi Központ által megküldött adatlapokban a gyermekek és szülők közötti időszakos kapcsolattartás tapasztalatainak rögzítése. Indokolt a megismételt eljárásban olyan bizonyítékokat beszerezni, amely a szülők életviteléről, életvezetéséről bővebb információt nyújtanak. A környezettanulmányt kiegészíteni indokolt abban a körben, hogy a tisztálkodáshoz szükséges eszközökkel rendelkeznek-e, meg kell vizsgálni a szobák berendezését abból a szempontból is, hogy kialakítható-e a gyermekek számára megfelelő számú fekvőhely és adott-e az iskoláskorúak számára a felkészüléshez szükséges asztal és ülőhely. Hiányos továbbá az első fokú határozat indokolása, ugyanis nem tartalmazza azon lényeges információkat, amelyek döntését alátámasztják. Hangsúlyozza azonban a határozat, hogy „osztja a Szociális és Gyámhivatal a fellebbező azon álláspontját, hogy kizárólag anyagi okok miatt sem a gyermekek kiemelése saját családjukból, sem a nevelésbe vétel további fenntartása nem lehet indokolt. Ugyanakkor indokolt figyelembe venni azon lényeges körülményt, hogy a gyermekek kiemelése az otthoni környezetből, a beilleszkedésük a nevelőszülői családba, új iskolai, óvodai közösségükbe olyan érzelmi megterhelést jelentett, amelynek megállapítása szakértői vélemény nélkül is kétségtelen. Abban az esetben, ha családjukba történő visszahelyezésüket a hatóság nem kellően megalapozott döntéssel rendelné el, a gyermekvédelmi gondoskodásba történő újabb, ismételt, ismeretlen nevelőszülőhöz történő visszakerülésük nem vitatottan megterhelné a kiskorúakat. Tekintettel arra, hogy a gyermekek családjukból történő kiemelése nem kizárólag a lakókörnyezet elégtelen volta miatt történt, a gyámhatóságnak fokozott figyelmet kell fordítania a szülők jelenlegi életvitelének vizsgálatára".

A Gyámhivatal **számú** 2015.január 6.napján kelt határozatával VI.r.felperes gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését felülvizsgálta és a kiskorú nevelésbe vételét rendelte el. Az I.r.felperes jogi képviselője útján benyújtott fellebbezésében lényegében arra hivatkozott, hogy a határozat nem a fennálló állapotokat, hanem az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőző időszak összefoglalójával indokol, az ítélet előző bekezdésben rögzítettek szerint - a család lakókörnyezetében beállott kedvező változás ellenére felrója a II.r.felperes munkahelyének megszűnését, s a család anyagi helyzetét bizonytalannak minősíti és jogszabálysértőnek ítéli, hogy a hatósági döntés mindegyik eleme a család anyagi helyzetéhez kapcsolódik a jogszabály azon tiltó rendelkezése ellenére, hogy kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt gyermeket nem szabad a családjától elválasztani.

A másodfokú hatóság a 2015.március 13-án keltezett **számú** 2015.január 6.napján kelt határozatával az első fokú határozatot megsemmisítette, az első fokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. A fenti bekezdésben már kifejtett indokokon túl azt is rögzítve, hogy a 2014.december 18.napján tartott tárgyaláson az I-II.r.felperesi szülők kifejezetten kérték a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezésének megszüntetését, valamint az átmeneti nevelésben lévő gyermek nevelésének megszüntetését, hivatkozva arra, hogy saját lakásukban élnek, jövedelmi viszonyaik megnyugtatóak, megpróbálják fenntartani az adott helyzetet azért, hogy félév múlva a gyermekek hazakerülhessenek.

A fenti, másodfokú határozatokban említett 2014.december 16-án keltezett javaslatot a **települési gyermekjóléti szolgálat** **tanú3** családgondozó adta. Nem javasolta a családból kiemelt kiskorúak visszahelyezését azon tények ellenére, hogy az általa megküldött Helyzetértékelési Adatlap már a **település, szám** alatti ingatlanban rögzített adatokat tartalmazza, azonban úgy nyilatkozott, hogy az I-II.r.felperesi szülők mindig is „súlyos anyagi problémákkal küzdöttek”, addigi megélhetésük a

gyermekük után járó családtámogatási ellátásokból adódott, a **gyerekek** édesapja **fővárosban** élt, a helyzet ugyan megváltozott „**II.r.felperes és I.r.felperes** megvették a **utcai** házat, a szülők életvitelében van változás, de azt mondtam nekik, hogy nézzünk meg egy telet, hogy hogy bírják a rezsit fizetni, hogyan tudják belakni a házat, a tervezetlen családalapításra figyelnek-e”.

A megismételt eljárás során a **gyermekjóléti szolgálat** a környezettanulmányt a felperesi szülők lakóhelyén elkészítette, azonban az első családlátogatáskor csak **gyermek2** felnőtt korú gyermek tartózkodott otthon, a második látogatáskor az I.r.felperes a család jövedelmi viszonyait ismertette. A környezettanulmány további részeinek felolvasásakor a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) képviselőjével megjelent I.r.felperes a környezettanulmány kiegészítését foglalták meg, miszerint tisztázták azon „félreértést”, amely a tisztálkodási eszközökkel, elöl hagyott koszos poharakkal, a ház minden egyes szobájának fűtési módjával, lehetőségével volt kapcsolatban, a megelőző télen keletkezett 45 000 forint összegű fűtődíj hátralékról, valamint arról, hogy a szülők ígéretet tettek arra, hogy a hazakerülő gyerekek életében az óvodai-iskolai jelenlétet igyekeznek biztosítani. Utóbb **tanú3** családgondozó a 2015.május 26-án kelt és első fokú gyámhatóságnak írt nyilatkozatában azt rögzítette, hogy hibázott, amikor a környezettanulmány kiegészítését aláírta, mindösszesen annyit kívánt elismerni, azzal arra akart utalni, hogy esetlegesen a VI.r.alperes hazaengedése szóba jöhetne. 2015.május 26-ra eszmegbeszélést hívott össze, amelynek a kiskorú felperesek családba való visszahelyezésének vizsgálata, azzal kapcsolatos helyzetértékelés volt a tárgya. Ezen eszmegbeszélésre az I. és II.r.felpereseket nem hívták meg, ott **község** jegyzője, a védőnői feladatokat ellátó **védőnő**, valamint tanú 2 és **tanú3** családgondozók voltak jelen. A kiskorúak családba való visszahelyezésének lehetőségét nem látták biztosítottak. A védőnő részletesen ismertette I.r.felperesnek a VI.r.felperessel való várandóssága során a terhesség elhanyagolásának körülményeit, megemlítve, hogy valamennyi terhessége során hasonlóan elhanyagoló magatartást tanúsított, majd a megszületett gyermekek esetében az oltási fegyelmet is megsértette, a szűrővizsgálatokat nem teljesítette, a kórházi beutalásokat megtagadta. A gyermekek gyógyszereit nem váltotta ki, vagy nem adta be. Folyamatosan dohányzott, a tüdőgyulladásban szenvedő csecsemőt tápszer, pelenka, gyógyszer nélkül hagyta hátra rokonaira. A családgondozók a környezettanulmány alapján pozitív változást tapasztaltak, az anya a felelősségteljesebb együttműködőbb hozzáállását, a lakóköörülmények javítását figyelembe véve is úgy foglaltak állást, hogy legalább félév komplex gondozás kéthetente történő kapcsolattartásra van szükség ahhoz, hogy életvezetési, háztartási tanácsadásokon való részvétel, segítő beszélgetések révén a tudatos szülői magatartás erősítése megtörténjen.

A megismételt eljárásokban a Gyámhivatal a III., IV. és V.r.kiskorú felperest érintő 2015.július 8.napján kelt **számú** határozatával a gyermekek átmeneti nevelését felülvizsgálta, azt fenntartotta és azt - jogszabályváltozásra tekintettel - nevelésbe vételre változtatta, míg a VI.r.felperest érintő **számú** 2015.július 7.napján kelt határozatával a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését felülvizsgálta és a kiskorú nevelésbe vételét rendelte el.

A VI.r.felperesre vonatkozó, 2015.július 7-én kelt **számú** döntésben rendelkezett a Gyámhivatal az illetékes személyek, intézmények felé a döntés megküldésével a felülvizsgálathoz szükséges dokumentumok beszerzéséről, a felülvizsgálat időpontját 2016.január 6-ban jelölte meg. Felhívta a nevelésbe vétel felülvizsgálatához tájékoztatásra vagy javaslatlételre kötelezett gyermekvédelmi gyámot a Gyermekvédelmi Központot, gondozási helyet, valamint a **gyermekjóléti szolgálatot**, hogy a szükséges tájékoztatást, javaslatot, illetve szakvéleményt a felülvizsgálatot megelőző hónap 5. napjáig a Járási Hivatalnál terjesszék elő. A fenti felhívásnak a gyermekvédelmi gyám tett eleget a - késedelmesen - 2016. január 8-án keltezett beadványával, melyben a TESZ 3-as Helyzetértékelést és Javaslatot benyújtva tárgyalás tartását kérte, a Területi Gyermekvédelmi

Szakszolgálat **igazgató** által január 8-án keltezett és január 20-án érkezett nyilatkozatában a gyermek nevelésbe vételének fenntartását nem látta indokoltnak. A határozat az ellene való fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

Az I.r.felperes - jogi képviselője útján - mindkét határozattal szemben fellebbezéssel élt, mindkét határozattal szembeni fellebbezésében kiemelte, hogy a gyermekeket otthoni környezetük már nem veszélyezteti, a **gyermekjóléti szolgálat** családgondozója megfelelő körülményeket tapasztalt a környezettanulmány felvételekor, s bár az I.r.felperes nem kapott meghívást a megismételt eljárás során tartott esetkonferenciára, azonban a jegyzőkönyv szerint a családgondozók az intenzív családgondozás mellett a gyermekek hazagondozását javasolták. A jegyző és a védőnő kizárólag a szülők múltbéli hibáit sorolta fel. **gyermek2** 16. életének betöltését követően a tankötelezettség megszűnése miatt már iskolai tanulmányai befejezésére nem kötelezhető, ennek elmaradása az I.r.felperesnek nem róható fel. Az elmaradt családgondozói megbeszélések pedig a gyermekek hazakerülését követően is megtörténhetnek.

A III., IV. és V.r.felperes nevelésbe vételére vonatkozó első fokú határozatot az alperes **számú**, 2015.szeptember 8-án keltezett határozatával helybenhagyta. Indokolása szerint egyértelműen megállapítható az évek során rögzített környezettanulmányok, jövedelemigazolások alapján, hogy a család lakáskörülményeiben, jövedelmi helyzetében javulás történt, annak megítélése azonban, hogy a gyermekek családjukban történő visszakerülését követően a szülők - elsősorban az I.r.felperes - alapvetően változtatnak nevelési módszerükön és felelősen gondoskodnak a gyermekek iskolába, óvodába járásának számonkéréséről, az iskolai tanulmányok végzéséről, kapcsolatot tartanak az oktatási intézményekkel előzetesen nehezen megítélhető. Úgy ítélte meg, hogy a szülők nem váltak alkalmassá kiskorú gyermekeik nevelésére, mivel I.r.felperes továbbra is határozottan állította, hogy a gyermekei a kiemelés időszakában is megfelelő gondozásban részesültek, felügyeletük, tisztálkodásuk biztosítva volt, egészségi állapotukat nem veszélyeztette. Ebből az egyértelműen megállapítható, hogy nem látja be hiányosságait, amelyek a gyermekek kiemeléséhez vezettek, ennek következtében életmódjának megváltoztatására irányuló törekvés tőle nem várható el. Nem működött együtt a **gyermekjóléti szolgálat** munkatársával, a megállapodás ellenére a kéthetente esedékes találkozásokon csak két alkalommal vett részt. Ezen együttműködés elhanyagolása is arra utal, hogy életviteli tanácsadásra szükség van. Az I.r.felperestől elvárható volna, hogy a 16. életévét betöltött, de még kiskorú **gyermek2** nyolcadikos tanulmányainak befejezését elősegítse. Mivel a gyermekek kiemelésére súlyos, több okból történő veszélyeztetésük miatt került sor, hazakerülésük csak a korábbi veszélyeztető körülmények ismerete és kellő alappal vélelmezhető megváltozott életvitel esetén kerülhet sor. Csak lehetőség, nem pedig kötelezettség, hogy a család eszmegbeszélésbe történő bevonására sor kerüljön, ebből következően az, hogy I.r.felperest erre nem hívták meg, a döntést érdemben nem befolyásolja. Az időszakos kapcsolattartás kedvező tapasztalatai és a rendszeres kapcsolattartás kellő alapot nem szolgáltatnak arra, hogy a hazagondozás megtörténjen.

A VI.r.felperes ideiglenes hatályú elhelyezésének felülvizsgálatára és a kiskorú nevelésbe vételének elrendelésére vonatkozó első fokú határozattal szemben az I.r.felperes által benyújtott fellebbezés folytán az alperes **számú**, 2015.szeptember 7-én keltezett határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta. Az első fokú határozat tartalmazta a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésének indokait, miszerint I.r.felperes az idősebb, már védelembe vett, majd a védelembe vétel eredménytelensége okán családból kiemelt és átmeneti nevelésbe vett gyermekeit veszélyeztette, szülői feladatait felróható módon elhanyagolta, illetve a VI.r.felperessel való várandóssága idején életvitelével magzatára is kockázatot jelentett. A felülvizsgálathoz az első fokú hatóság beszerezte a Gyermekvédelmi Központ Gyermekvédelmi Szakértői Bizottságának szakértői véleményét,

elhelyezési javaslatát és elhelyezési tervét. Az adatlapok tartalma szerint a gyermek testi, értelmi, érzelmi fejlődése saját családjában nem biztosított, ezért indokolt a nevelésbe vétele és nevelőszülői családban történő elhelyezése.

Az I.r.felperes által benyújtott fellebbezés tartalma az ítélet előző bekezdésében ismertetett, három kiskorú gyermek nevelésben tartásával kapcsolatos határozattal szembeni fellebbezéssel megegyezik. A másodfokú hatóság szerint az ideiglenes elhelyezés felülvizsgálatára irányuló eljárásban azt kellett vizsgálni, hogy a gyermek kiemelésére okot adó körülményekben milyen változás történt. Megalapozottan hivatkozott az első fokú hatóság a három nagyobb testvér kiemelésével, illetőleg nevelésben tartásával kapcsolatos tapasztalatokra, s csaknem mindenben az ítélet megelőző bekezdésében ismertetett nagyobb testvérek nevelésben tartásával kapcsolatos másodfokú határozat indokolásában foglaltakkal megegyező okból döntött a VI.r.kiskorú felperes nevelésbe vételének elrendeléséről.

Az I.r.felperes a másodfokú határozatokkal szemben 2015.október 19-én - határidőben - keresetet terjesztett elő a **közigazgatási és munkaügyi bíróságnál**.

2016.január 21-én keltezett végzésével a Járási Hivatal a nevelésbe vétel felülvizsgálata céljából az I. és II.r.felperesi szülők vonatkozásában a gyermek és a szülők kapcsolattartásának alakulásáról, a szülőknek a gondozóval történő együttműködéséről, a szülők életkörülményeinek alakulásáról való tájékoztatást kért, sürgetett a **család és gyermekjóléti központtól**.

VI.r.felperes gyermekvédelmi gyámja, valamint I. és II.r.felperesek a 2016.január 21-én keltezett és január 22-én érkezett kérelmükben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény (Gyvt.) 81.§ (1) bekezdése alapján a VI.r.felperes nevelésbe vételének megszüntetése iránti kérelmet terjesztettek elő.

A Gyámhivatal a 2016.március 25.napján keltezett **számú** határozatával a VI.r.felperes kiskorú nevelésbe vételét megszüntette. **gyermekvédelmi gyámot** gyámi tisztségéből felmentette, **nevelőszülő** gondozási feladatainak megszűnését megállapította, a határozat indokolása szerint a kiskorú nevelésbe vételének megszüntetését a **gyermekvédelmi szakszolgálat** és a gyermekvédelmi gyám javasolta, mivel a szülők élet- és lakókörülményeiben pozitív változások következtek be, gyermekükkel a kapcsolatot rendszeresen tartották. A szülők egy kb. 70 m² nagyságú félkomfortos, két szobás lakásban élnek, a helyiségek berendezése, tisztasága megfelelő, a kiskorú fogadásához szükséges feltételek adottak. Az apa folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik, az anya álláskeresői járadékot kap. Az időszakos kapcsolattartás lehetőségével is éltek a szülők, közöttük, s a kisgyermek között szoros érzelmi kapcsolat alakult ki. A családgondozó szülőket segítő életvezetési tanácsait megfogadták, a szülők együttműködőek voltak. A határozat jogerőre emelkedett, a VI.r.felperes 2016.április 1.napján az I. és II.r.felperesi szüleinek családjába visszakerült.

A **közigazgatási és munkaügyi bíróság számú** ítéletével az alperes 2015.szeptember 7.napján kelt **számú** határozatát, továbbá a 2015.szeptember 8.napján kelt **számú** határozatát - az első fokú határozatokra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az első fokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Az ítélet indokolásában a Gyvt.77.§, 78.§ (1) bekezdésének, 80/A.§-ának, 81.§ (1) bekezdésére, 73.§ (1) bekezdésére, a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet (Gyer.) 98.§ (1) bekezdésére hivatkozva, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (NMr.) 15.§ (3) bekezdését ismertetve kiemelte, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952.évi III. törvény (1952.évi Pp.) 339/B.§-a alapján a közigazgatási bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a hatóság a tényállást kellő mértékben feltárta-e, az eljárási

szabályokat betartott-e és amennyiben nem, azok érdemi kihatással voltak-e a döntésre, a mérlegelés szempontjai megállapíthatók-e és a határozat indokolásával a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e. Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel felülvizsgálata során a Gyvt. rendelkezései alapján a hatóságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a gyermek, gyermekek kiemelésére okot adó körülményekben milyen változás volt tapasztalható és indokolt-e további hatósági beavatkozás, intézkedés. Ebből következően azt kellett a hatóságnak vizsgálnia, hogy a gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését veszélyeztető helyzet továbbra is megállapítható-e. A veszélyeztetettség a bíróság álláspontja szerint nem áll fenn. A szülők életkörülményeiben jelentős változások következtek be, az apa hazaköltözött, új házat vásároltak a végkielégítéséből, az új házban a fűtés megoldott, rezsivel elmaradásuk nincs. Azon megállapítás azonban téves, hogy az I.r.felperes továbbra sem látja be hiányosságait, életmódjának megváltoztatására irányuló törekvése tőle nem várható el. Az új ház megvásárlása, berendezése, fenntartása az I.r.felperes Közmunka Programban szervezett oktatáson való részvétele, s azon törekvése, hogy folyamatosan kérte gyermekei hazagondozását annak igazolására alkalmas, hogy belátta min kell változtatnia, milyen életmódot kell kialakítania azért, hogy a gyermekei hozzá visszakerülhessenek. A közigazgatási bíróság előtt tett személyes nyilatkozatában belátta I.r.felperes, hogy jobban kell felügyelnie a gyermekek iskolába járását. Azt sem lehet tényként megállapítani, hogy hazakerülésük esetén az iskolába járásukról az I.r.felperes ne gondoskodna, ez a gyermekek hazagondozását megelőzően csupán feltételezés lehet. Az alperes nem vette kellő mértékben figyelembe azt, hogy a kapcsolattartások a szülők és gyermekek között rendszeresen megvalósultak, hogy egymáshoz érzelmiileg kötődnek, a VI.r.felperes nevelőszülője tanúként is előadta, hogy a láthatáson a **VI.r.felperest** az I.r.felperes megfelelően ellátja, a gyermeket kezdi összezavarni, hogy haza is kell járnia és vissza is kell mennie a nevelőszülőhöz, ezért javasolta végleges hazakerülését, mert az I.r.felperest egyébként is felelős szülőnek tartja, aki a tárgyi feltételeket megteremtette a VI.r.felperes neveléséhez és belátja, hogy korábban mit rontott el, elismeri, hogy a nagyobb fiúknál az iskolába járatást felügyelnie kellett volna és hogy a **VI.r.felperest** óvodába fogja járatni. Bár a felperesi szülők dohányoznak, azonban pusztán ezen okból a gyermekek szülőiktől nem választhatók el.

A közigazgatási bíróság azt állapította meg, hogy a határozat egy következtetése alapján lehetne alapos a gyermekek veszélyeztetettségére vonatkozó hatósági megállapítás, mégpedig akkor, ha a családgondozóval való együttműködésre az I.r.felperes nem törekedett volna és a kéthetente esedékes találkozásokon csak két alkalommal vett volna részt.

Az e tárgyban hivatalból elrendelt bizonyítás során, s tanú 2 családgondozó tanúvallomása alapján azt állapította meg, hogy a jogerős határozatban a családgondozóval való kapcsolattartás elhanyagolására vonatkozó hatósági megállapítást tanú 2 családgondozó cáfolta, hisz elmondta, hogy volt olyan eset, amikor az I.r.felperes a megbeszélteknek eleget téve megjelent hivatali időben, így a családgondozó távolléte miatt nem került sor a találkozásra. Csupán lehetőség az NMr. alapján nem pedig kötelezettség, hogy a családdal foglalkozó szakemberek bevonása mellett a szülő is részt vegyen az esetmegbeszélésen, az I-II.r.felperesek mellőzése tehát jogszabálysértést nem valósított meg és nem látta megalapozottnak a negatív diszkriminációra történő felperesi hivatkozást sem a hatóság határozataiban.

A határozatok meghozatalát követően előterjesztett családgondozói, nevelői véleményekre, kérelmekre vonatkozó kereseti kérelem kapcsán a közigazgatási ítélet rögzítette: a Pp.339/A.§-a alapján a közigazgatási határozatot a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálta felül a bíróság. Így az annak meghozatalát követően bekövetkezett tényeket a családgondozók újabb kérelmeit a határozathozatalakor figyelmen kívül hagyta.

Összességében a bíróság megállapította, hogy alperes a perrel támadott határozatok alapján igen részletes bizonyítási eljárás eredményeként, a feltárt bizonyítékok mérlegelésével, a tényállás tisztázása mellett jutott határozati következtetéseire. A megismételt eljárásban felderített tényállásból azonban a bíróság álláspontja szerint nem helytálló jogi és ténybeli következtetést vont le.

A hatóság által lefolytatott széles körű bizonyítás nem igazolta, hogy a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését a felperes a vizsgált időszakban gátolná, akadályozná, a gyermekek fejlődéséhez szükséges feltételeket ne biztosítaná, ezáltal a gyermekeket a továbbiakban veszélyeztetettségnek tenné ki. A kiskorú gyermekek egészséges fejlődését veszélyeztető anyai magatartás a vizsgálat alapján nem állapítható meg. A gyermekek veszélyeztetettségének fennálltára vonatkozóan a közigazgatási eljárásban megalapozott bizonyítékok nem voltak, ezért a kifejtettek miatt a gyermekek fejlődése a családi környezetben veszélyeztetve már nincs, ezért valamennyi gyermek vonatkozásában a nevelésbe vétel megszüntetése indokolt.

A körülmények részletes feltárása, a rendelkezésre álló adatok összevetése és értékelése alapján az alperes határozata a Pp.339/B.§-ában foglalt követelményeknek nem felelt meg, a bizonyítékok okszerű mérlegelése nem történt meg.

A közigazgatási bíróság kifejtette, hogy a határozat megváltoztatásának Pp.339.§ (2) bekezdés c) pontja szerinti lehetőség a bíróságot nem köti, arra csak akkor van mód, ha a közigazgatási perben a döntéshozatalhoz szükséges tények és bizonyítékok rendelkezésre állnak. A nevelésbe vétel megszüntetése során a hatóságnak számos járulékos kérdésben is döntenie kell, amelyekhez szükséges adatok a hatóság rendelkezésére állnak, de azokat a bíróság nem vizsgálta, ezért a jogsértő határozatokat az első fokú határozatra is kiterjedő hatállyal a Pp.339.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az első fokú hatóságokat új eljárás lefolytatására utasította. Előírta, hogy a megismételt eljárásban a hatóságnak megfelelően értékelve a rendelkezésre álló tényeket és bizonyítékokat, a körülmények részletes feltárása, a rendelkezésre álló adatok összevetése és értékelése alapján a bizonyítékok okszerű mérlegelésével valamennyi gyermek vonatkozásában a nevelésbe vétel megszüntetéséről és annak járulékos kérdéseiről kell döntést hoznia.

Figyelemmel arra, hogy az alperes időközben - új eljárásban - határozatot hozott VI.r.felperes nevelésbe vétele megszüntetése tárgyában, annak jogerőre emelkedéséről azonban a bíróság tudomással nem bír, így amennyiben a határozat jogerős és végrehajtható, ennek figyelembevételével kell eljárnia a megismételt eljárásban az első fokú hatóságnak.

Az V.r.felperes a 2011.június 21-i ideiglenes hatályú elhelyezéskor **nevelőszülő** háztartásába került. A nevelőszülő 2015.október 16-án megszüntette e tevékenységét, ezt követően az alperes a kiskorú gyermek gondozási helyének módosítása tárgyában eljárást folytatott le, melyben 2016.február 8-án a Gyermekvédelmi Szakszolgálat megküldte a családgondozó által **pszichológus** által, valamint a szakértő bizottság által kialakított szakmai véleményt, amelyek alapján az V.r.felperes nevelésbe vételének fenntartására, gondozási helyének megváltoztatására, testvéreivel közös nevelőszülőnél való elhelyezésére vonatkozó javaslatot tettek. Erre tekintettel az V.r.felperes gondozási helyének megváltoztatására került sor, **tanú4** nevelőszülőhöz III. és IV.r.felperesi testvéreivel közös háztartásba került.

2016.márciusban a tavaszi szünet egy hetében a III., IV. és V.r.felperes szüleiknél időszakos kapcsolattartáson voltak. Ennek során az V.r.felperes belázasodott, nehezen nyelt, nem evett. Március 29-én a kapcsolattartást követően **tanú4** nevelőszülő kórházi ügyeletre vitte őt, a kórházban bent tartották, megállapítást nyert, hogy nyelvtöve bedagadt, a fulladás veszélye állt fenn, ennek következtében 2016.március 30-án a **kórház** Fül-Orr-Gégészeti Osztályán „életmentő műtétet” hajtottak végre a gyermekek. Az erre vonatkozó bejelentést is tartalmazó írásbeli nyilatkozatát tanú 1 gyermekvédelmi gyám 2016.május 10-én kelteztetett és a Gyámhivatalnál 2016.május 20-án iktatott beadványában jelentette be.

Az I.r.felperes jogi képviselője útján 2016.május 26-án, alperes május 31-én vette kézhez az ítéletet, mellyel szemben a nyitva álló 60 napos határidőben felülvizsgálati kérelmet nem nyújtottak be. Az alperes a 2016.július 6-án kelteztetett és a közigazgatási bíróságnál július 8-án érkeztetett kérelme alapján a bíróság a hatósági iratokat visszaküldte, azokat alperes 2016.július 12.napján iktatta.

A Gyámhivatal 2016.július 14-én kapta vissza a hatósági iratokat. A megismételt eljárásban 2016.július 25-én hívta fel a **gyermekjóléti központot** a szükséges gyermekek és szülők kapcsolattartásának alakulásáról, a szülőknek a gondozóval történő együttműködéséről, a szülők életkörülményeinek alakulásáról szóló tájékoztatás benyújtására. A felhívást a címzett 2016.július 26-án érkezett, s melynek alapján 2016.augusztus 9-re hívott össze a **kiskorúakra** vonatkozó esetkonferenciát. A cél annak megvitatása volt, hogy a III., IV. és V.r.alperesek hazagondozhatók-e a vér szerinti családjukba. Az erről készült emlékeztető tartalmazta, hogy a TASZ **munkatársa** elküldte a Humánszolgáltató Központ számára a bíróság ítéletét 2016.augusztus 2-án, amely szerint a nevelésben lévő gyermekek hazagondozhatók. Ezen alkalommal jelen volt az I.r.felperesi édesanya is, **tanú4** nevelőszülő, tanú 2 családgondozó, ... helyettes esetmenedzser, ... gyermekorvos, **tanú3** családsegítő, **tanú2** esetmenedzser. A 2016.augusztus 25-én kiállított GSZ 8 helyzetértékelés a nevelésbe vétel megszüntetését, a gyermekek családban történő gondozását javasolta azzal, hogy kétheti rendszerességgel történő kapcsolattartás, iránymutatás és kontroll a továbbiakban is szükséges.

A Gyámhivatal **számú** 2016.szeptember 13-án kelteztetett határozatával a III., IV. és V.r.felperesek nevelésbe vételét megszüntette, a gyermekeket 2016.szeptember 24.napjától az I. és II.r.felperesekhez hazagondozta. Felhívta a nevelőszülőt, hogy a fenti időpontban a gyermekeket a vér szerinti szülőknek adja át, illetve a vér szerinti szülők a kiskorú gyermekeket vegyék át. A járulékos kérdésekben határozott. Az indokolásban kifejtette, hogy a szülők lakókörülményei a gyermekek nevelésére alkalmasak, az otthonukban nevelt VI.r.felperest megfelelően ellátják, a családgondozóval megfelelően együttműködnek. Felkészültek nagyobb gyermekeik fogadására is, akiknek iskoláztatását **településren** kívánják biztosítani. A II.r.felperesi apa munkavisztonnyal rendelkezik, az I.r.felperesi anya is munkát kíván vállalni, mindezek alapján nem indokolt a nevelésbe vétel fenntartása. Nevelésbe vételük megszüntethető, további szoros családgondozás mellett. A III., IV. és V.r.felperesek 2016.szeptember 24-én kerültek vér szerinti családjukhoz.

A felperesek keresetükben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.évi V. törvény (Ptk.) 2:51.§-a és 2:52.§-a alapján annak megállapítását kérték, hogy:

- A törvényszék állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a felperesek magán és családi élethez fűződő jogát, továbbá a III-VI.r.felperesek védelemhez és gondoskodáshoz való jogát azzal, hogy a VI.r.felperes esetében jogellenesen rendelte el azzal, hogy:
  - VI.r.felperes esetében jogellenesen rendelte el,
  - III-V.r.felperesek esetén jogellenesen tartotta fenn a nevelésbe vételüket,

és nem tette meg a törvényileg előírt lépéseket III-VI.r.felperesek mielőbbi hazagondozása (nevelésbe vételük megszüntetése) érdekében, melyből következően III-V.r.felperes legkésőbb 2015.január 19-től 2016.szeptember 24-ig, míg a VI.r.felperes 2015.január 6-a és 2016.április 1.napja között élt jogellenes gyermekvédelmi szakellátásban (Ptk.2:51.§ (1) bekezdés a) pont).

- Állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a felperesek magán és családi életéhez fűződő jogát, továbbá a III-VI.r.felperesek védelemhez és gondoskodáshoz való jogát, valamint a felperesek tisztességes eljáráshoz való jogát azzal, hogy:
  - nem biztosította részükre a részrehajlásmentes eljárást a nevelésbe vételi, illetve a nevelésbe vétel fenntartása iránti eljárás során,
  - elmulasztotta a VI.r.felperes nevelésbe vételének felülvizsgálatát,
  - III-VI.r.felperesek hazagondozásáról rendelkező jogerős bírósági ítélet végrehajtását is kirívóan késedelmesen teljesítette (Ptk.2:51.§ (1) bekezdés a) pont).
- Állapítsa meg, hogy az alperes a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogát is megsértette azzal, hogy a fenti alapvető jogok gyakorlásával összefüggésben közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésben részesítette őket (Ptk.2:51.§ (1) bekezdés a) pont).
- Tiltsa el az alperest a további jogsértésekről (Ptk.2:51.§ (1) bekezdés b) pont).
- Az eltiltás körében kötelezze az alperest, hogy a felügyelete alatt álló **járási hivatal gyámügyi osztályán** dolgozó alkalmazottakat az ítélet jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül antidiszkriminációs, illetve interkulturális kommunikációs tréningen vegyenek részt (Ptk.2:51.§ (1) bekezdés b) pont).
- Kötelezze az alperest arra, hogy saját honlapján három hónapon át tegye közzé a törvényszék ítéletének a jogsértést megállapító és a jogsértéstől eltiltó, valamint további objektív szankciókat tartalmazó rendelkezését, valamint hogy az ítélet ezen rendelkezéseit tizenöt napon belül írásban közölje a **távirati irodával** (Ptk.2:51.§ (1) bekezdés c) pont).
- Kötelezze az alperest a felperesek részére fejenként 2 000 000 - 2 000 000 (összesen 12 000 000 forint) sérelemdíj megfizetésére (Ptk.2:52.§).
- Kötelezze az alpereseket a perrel felmerült költségek megfizetésére.

A felperes arra hivatkozott, hogy a VI.r.felperes 2014.május 7-i ideiglenes hatályú elhelyezését eredményező 2015.január 6.napján keltezett **számú** határozat, valamint a III-V.r.felpereseket érintő, a három nagyobb gyermek átmeneti nevelésbe vételéről döntő, 2015.január 19.napján kelt **számú**, a nevelésbe vételt fenntartó határozatát az I.r.felperes fellebbezése folytán - azok megalapozatlansága miatt - az alperes egyrészt **számú** másrészt **számú**, 2015.március 13.napján keltezett határozatával megsemmisítette és az első fokú gyámhatóságot új eljárásra kötelezte. Az új eljárásokban azonban az első fokú hatóság a korábbival azonos indokok alapján a korábbi első fokú határozatokkal azonos tartalommal a VI.r.felperes esetében a nevelésbe vételről, míg a III-V.r.felperesek esetében pedig a nevelésbe vétel fenntartására vonatkozó első fokú határozatot a VI.r.felperes vonatkozásában a 2015.szeptember 7-én keltezett **számú**, míg a III-V.r.felperesekre vonatkozóan a 2015.szeptember 8-án keltezett **számú** határozatával jóváhagyta. A jóváhagyó határozatok szerint az I.r.felperes a

gyermek kiemelésének jogszerűségét folyamatosan, azóta is, annak megvalósulása óta is vitatja, „ennek következtében életmódjának megváltoztatására irányuló törekvés tőle nem várható”, az I.r.felperes nem működött együtt megfelelően a családgondozóval és összességében a szülők „hiteltérdemlően nem valószínűsítették, hogy megváltozott a hozzáállásuk”. Az I.r.felperes mindkét fenti helybenhagyó határozat felülvizsgálatát kezdeményezte a 2015.október 19-én **közigazgatási és munkaügyi bírósághoz** benyújtott keresetével.

A közigazgatási bíróság 2016.május 3.napján hozott **számú** ítéletével jogszabálysértőnek ítélte az alperesi határozatokat és azokat hatályon kívül helyezte, megállapítva, hogy a hatóság hibás következtetést vont le a bizonyítékokból, nem tudta igazolni, hogy a nevelésbe vétel és annak fenntartása időpontjában, azaz 2015.július 7-én, illetve július 8-án a gyermekek testi, lelki, értelmi fejlődését a szülő súlyosan veszélyeztette volna. „Az alperes eljárása során nem értékelte megfelelően a rendelkezésre álló tényeket, bizonyítékokat (...) a bizonyítékok okszerű mérlegelése nem történt meg. Az ítélet szerint az is megállapítható volt, hogy a gyermekek szakellátásban nevelkedése indokolatlanná vált, hiszen a felperes életkörülményeiben jóval korábban (már 2015.januári határozatokat megelőzően) jelentős pozitív változások következtek be. A felperesi álláspont szerint egyértelműen megállapítható a közigazgatási bíróság ítéletéből, hogy az alperes elmulasztotta figyelembe venni az alapvető tényeket, így azt, hogy a felperesi szülők 2014.nyarán szépen berendezett házba költöztek, a II.r.felperes hazaköltözött, munkát kapott, a szülők a gyermekekkel rendszeresen tartották a kapcsolatot, a nevelőszülőkkel és a VI.r.felperes gyámjával is jó kapcsolatot ápoltak, a családgondozóval együttműködtek és összességében éveken át harcoltak gyermekeik hazakerülése érdekében. Az alperesi határozatok pusztá feltételezéseken alapulnak a fenti tényekkel szemben. A közigazgatási bíróság által lefolytatott bizonyítás során az is megállapítást nyert, hogy I.r.felperes együttműködött a családgondozóval.

A felperesi álláspont szerint a bírósági ítélet azt bizonyítja, hogy alperes súlyos mulasztásokat követett el, szakszerűtlenül járt el, továbbá kirívóan okszerűtlenül és tendenciózusan tévesen negatívan értékelte a tényeket, a pozitív változásokat alapvetően elmulasztotta a felperes javára értékelni. Ebből felperesek azt a következtetést vonták le, hogy az alperesi hatóság jogellenes határozatokat hozott a 2015.július 7-én és július 8-án ezen időponttól kezdődően tehát a felperesi gyerekek már jogtalanul voltak elszakítva családjuktól. Az ítélet indokolásából a felperesi álláspont szerint az is megállapítható azonban, hogy nem csupán keresettel támadott alperesi határozatok időpontjában, hanem a 2015.januári keltezésű határozatok is jogellenesek voltak. Azok a körülmények ugyanis, amelyeket a bíróság megfelelően értékelt és megállapította, hogy a gyermekek szakellátásban nevelkedése indokolatlan, már ezen 2015.január hónapban is fennálltak, ez megállapítható a hatósági eljárás során hatályon kívül helyezett határozatokból, illetve ezen állapotokat már a 2014.december 14-i helyzetértékelés is tartalmazza. Hogy ezen 2015.január havi határozatok jogellenesek voltak, ezt az is igazolja, hogy azokat a másodfokon eljáró közigazgatási határozat is hatályon kívül helyezte. A közigazgatási bíróság ítéletének indokolása nem hagyott kétséget afelől, hogy a megismételt eljárásban valamennyi gyermek vonatkozásában a nevelésbe vétel megszüntetéséről és annak járulékos kérdéseiről kell döntést hozni. E járulékos kérdésekben való döntéshez szükséges iratok az alperesi gyámhivatal birtokában voltak, ezért a járulékos kérdésekről való hivatalos döntésre a bíróság a gyámhivatalt kötelezte.

A VI.r.felperesre vonatkozóan I.r.felperes által fenti keresettel támadott határozat tartalmazta, hogy a nevelésbe vételről való felülvizsgálat 2016.január 7-e. Ezen felülvizsgálati időpontban azonban az eljárást alperes nem folytatta le, a gyámhivatal meg sem indította a szükséges eljárást, s a törvényes felülvizsgálat így elmaradt.

A felperesi álláspont szerint az alperes által elkövetett eljárási jogszabálysértések és jogsértő, kirívóan okszerűtlen határozatok következtében a III-V.r.felperesi gyermekek 2015.január 19.napjától 2016.szeptember 24.napjáig jogellenesen nevelkedtek szakellátásban, a III-V.r.felperesek esetében a jogellenes nevelésbe vételi időszak hosszúságát érintette, hogy a gyámhatósági határozat jogellenességét kimondó bírósági ítéletet alperes késedelmesen hajtotta végre, a VI.r.felperes esetében a nevelésbe vétel törvényileg kötelező felülvizsgálata elmaradt, melynek következtében 2015.január 6.napjától 2016.április 1.napjáig jogellenesen nevelkedett szakellátásban.

A felperesi álláspont szerint az alperes jogellenes eljárása

- a VI.r.felperes tekintetében abban valósult meg, hogy a 2016.januári felülvizsgálat elmaradt, mert a nevelésbe vételi határozat felülvizsgálata ügyében zajló perre hivatkozva ezen törvényi előírást a Gyvt.80/A.§ (1) bekezdése ellenére nem végezte el,
- III-V.r.felperesek hazagondozására vonatkozó 2016.május 3-án jogerőre emelkedett ítéletet közel öt hónapon keresztül nem hajtotta végre 2016.szeptember 24-ig, az érintett felperesek nevelésbe vételének megszüntetéséről csak ügyvédi felszólítást követően döntött.

A gyámhatósági eljárások sértették a felperesek tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, valamint felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogát, mivel felperes álláspontja szerint alperes alapjogsértései elsődlegesen közvetlen hátrányos megkülönböztetést, másodlagosan közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósítottak meg, a felperesek roma nemzetiségű hovatarozásával, alacsony társadalmi státuszával, illetve mélyszegénységével összefüggésben. Mind a 2015.januári keltezésű és azokat hatályon kívül helyező 2015.március havi másodfokú határozatok nyomán megismételt eljárásban 2015.július hónapban keltezett határozatok szövegére hivatkozva állította, hogy a határozatok indokolása tendenciózusan a felperesek rovására értékelte a tényeket, alaptalan és komoly vádakkal illette őket. Jellemző a határozatokban a szülő megbízhatatlanságának, felelőtlenségének visszatérő hangsúlyozása, „még a szülők hiteltérdemlően nem valószínűsítik az e tekintetben megváltozott hozzáállásukat, a gyermekek hazakerülésére nem kerülhet sor. Kizárólag szülői ígéretekre a hatóság nem alapozhatja döntését". A bírósági ítéletből az derül ki, hogy a hatósági határozatok megalapozatlan állításokat, másrészt okszerűtlen következtetéseket tartalmaztak. Az alperesi hatóság nem állapíthatta meg tényként, hogy a felperesi szülő a jövőben sem fog gondoskodni a gyerekek iskolába járásáról, hiszen amíg azok nincsenek otthon, ez pusztán feltételezés lehet. Mindezen tendenciózus negatív feltételezések a felperesek etnikai származásával, alacsony társadalmi és vagyoni helyzetével összefüggőek. Visszatérően hivatkoznak a határozatok a család rossz anyagi helyzetének minősítésére, annak ellenére, hogy az alperesi jogerős határozatok tartalmazzák, hogy a családgondozó által készített környeztanulmányból megállapíthatóan a szülők lakókörnyezete, életvitele pozitív irányba változott, azonban anyagi helyzetük labilis. Mindezekből azt látta megállapíthatónak, hogy a család szegényes anyagi körülményei nem kizárólagos, de komoly szerepet játszottak abban, hogy a hatóság elszakította, majd a szakellátásban tartotta a gyerekeket annak ellenére, hogy ezt a törvény kifejezetten tiltja. A felperesekkel szembeni közvetett hátrányos megkülönböztetést látták alátámasztva azzal, hogy a **települési** roma közösséget nagy mértékben, míg az összehasonlító helyzetben lévő nem mélyszegénységben élő **települési** lakosokat alig érintette a családból való kiemelés a **gyámhivataltól** származó, 2013., 2014. és 2015. évi adatokat tartalmazó közérdekű adatigénylés alapján.

A felperesek a **települési** gyermekkiemelési gyakorlattal érintett családokat ismerik, ez alapján pedig a KSH adatai szerinti 45 %-os roma származású lakosság arányaihoz képest a kiemelés 76 %-ban érintett roma családokat.

Az Európai Roma Jogok Központja által végzett és legutóbb 2015-ben frissített **megyei** kutatása alapján hivatkozott arra is, hogy a szakellátásban a roma gyerekek 80 %-os arányt képviselnek, s amely a kiemelés közös okaként azt fogalmazta meg, hogy ma Magyarországon a gyermekek döntő többsége a család mélyszegénysége miatt kerül szakellátásba. A kutatás tartalmazta továbbá, hogy a többségi társadalomban a romákkal szemben tapasztalható előítéletesség felelőtlenségként jelenik meg, szélsőséges esetben azt is tartalmazza, hogy a roma azért szül gyereket, hogy pénzt kapjon. Ezzel függ össze a vélt, nem együttműködő viselkedés, amely az érintett alperesi határozatokban úgy jelent meg, hogy az anyát öntörvényű magatartás, az önkontroll személyes felelősségvállalás hiánya jellemzi. Passzív, elhanyagoló magatartás, együttműködés hiánya állapítható meg.

Mindezek alapján a személyiségi jog megsértése miatt a felperesek személyenként 2 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére kérték kötelezni alperest a Ptk.2:52.§-a alapján. A sérelemdíj mértékének meghatározásánál értékelni kérték, hogy az alperes a felperesek több személyiségi jogát sértette, az alperes eljárása során ismétlődően kirívóan súlyos szakmai hibákat és mulasztásokat követett el. A közigazgatási bíróság ítélete szerint az alperes a rendelkezésre álló bizonyítékokat semmibe véve, tényekkel alá nem támasztott feltételezésekre és előítéletekre alapozva hozta meg döntését. A családtól távol töltött perrel érintett két év során az egyes felperesi gyermekek a lelki és érzelmi fejlődésük szempontjából jelentőséggel bíró, egyes felperesek életük nagyobb hányadát voltak kénytelenek családjuktól elszakítva tölteni.

Az alperes mivel ugyanazon ténybeli alapból származó, ugyanazon jog iránt I., II., valamint VI.r.felperes ügyében a **első fokú bíróság** előtt **szám** alatt már per van folyamatban, erre tekintettel elsődlegesen a per megszüntetését kérte, másodlagosan a per felfüggesztését az 1952.évi III. törvény (1952.évi Pp.) 152.§ (2) bekezdése alapján, esetlegesen a perek egyesítésére tett indítványt, mindezek hiányában azonban a kereset elutasítását kérte.

A törvényszék nem látott alapot az alperes permegszüntetés iránti kérelmének teljesítésére, ugyanis megállapítható - a felperesek által 5.sorszám alatt csatolt, másik perben benyújtott keresetlevél tartalmából - hogy a jelen perben is érintett I. és II.r.felperesi szülők, valamint **VI.r.felperes** ezen kiskorú gyermeknek a jelen perben nem érintett, 2014.május 7-én keltezett **számú** a csecsemőt ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél való elhelyezésére vonatkozó határozattal összefüggésben érvényesítettek igényt és nem csupán a jelen perben álló alperessel, hanem **település önkormányzatával, település körjegyzőjével**, valamint **a kórház** további alperesekkel szemben is. A felperesek helyes hivatkozása szerint - az 1952.évi Pp.157.§ a) pontjára tekintettel alkalmazandó 130.§ (1) bekezdés d) pontja szerinti perfüggőség nem áll fenn. A másik perben benyújtott keresetlevél tartalmából az is megállapítható, hogy annak tartalma nem minősül olyan előkérdésnek, amelynek eldöntése a Pp.152.§ (2) bekezdése szerinti per tárgyalásának felfüggesztését megalapozhatja. A törvényszék nem látta indokoltnak az alperes 1952.évi Pp. 149.§ (2) bekezdése szerinti egyesítés iránti kérelmét sem. Mindezek alapján a törvényszék az 7/I. számú végzésével az alperesnek a per megszüntetésére, felfüggesztésére, illetve egyesítésére vonatkozó kérelmét elutasította.

Az alperes érdemben a kereset elutasítását kérte, valamint azt, hogy perköltségei megfizetésére kötelezze felpereseket a törvényszék.

Alperes egyértelműen tagadta, hogy felperesek személyiségi jogát gyámhatósági eljárása során bármely tevékenységével megsértette volna. Állította ugyanis, hogy:

- a VI.r.felperest érintő felülvizsgálati eljárást 2016.január hónapban megkezdte, ugyanis a nevelésbe vételről szóló határozatok tartalmazták a felülvizsgálat időpontját, ez a 2015.július

7-én keltezett - és másodfokú hatóság által helybenhagyott - határozat harmadik oldalán a rendelkező részben 2016.január 7-i időpontban rögzítést nyert. Egyidejűleg ezen határozat felhívta az ellátó rendszer érintetteit, így a gyermekvédelmi gyámot, a Gyermekvédelmi Központot, a gondozási helyet, valamint a **gyermekjóléti szolgálatot**, hogy a felülvizsgálathoz szükséges tájékoztatást, javaslatot, esetleges szakvéleményt a felülvizsgálatot megelőző hónap 5. napjáig a járási hivatalnak terjesszék elő.

A határozat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható volt.

A nevelésbe vétel megszüntetésére irányuló szülői kérelem 2016.január 22-én érkezett be, amelyet éppen egy nappal előzött meg azon felhívás, amit a **megyei gyermekvédelmi szakszolgálathoz** valamint a **humánszolgáltató központhoz**, amelyben alperes kérte a szükséges helyzetértékelés benyújtását. A nevelésbe vétel felülvizsgálata és megszüntetése ügyében került sor tárgyalás kitűzésére, amely 2016.március 22-én lezárult, s amelynek eredményeként 2016.március 25-én hozta meg a nevelésbe vétel megszüntetését tartalmazó határozatát a gyámhivatal 2016.április 1.napján a VI.r.felperes családjába visszakerült.

Félreértés lehet, hogy **gyermekvédelmi gyám** VI.r.felperes gyermekvédelmi gyámja rendkívüli felülvizsgálatot is akart, a telefonon nyilatkozó ügyintéző arra mondhatta, hogy azt nem, hiszen januárban időszerű volt a felülvizsgálat.

A III-V.r.felperesekre vonatkozó, felperesek által kifogásolt határozatok alapján a kiskorúak nevelésben tartása nem volt jogellenes. Az ügyintézési határidőt megtartották, az eljárás mindenben megfelelt a határozatok hozatalakor hatályos, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004.évi CXL.törvény (Ket.) rendelkezéseinek, az alperes az alapelveket szem előtt tartva jogszerűen az ügyféli jogok betartásával határidőben hozta meg döntéseit.

A közigazgatási bíróság részletes bizonyítási eljárást folytatott le, amely nemcsak az alperesi eljárást megelőző hatósági eljárás időszakára, hanem a bírósági eljárás időszakában fennálló tényekre és bizonyítékokra is kiterjedt. Ezen bíróság által fogatosított eljárás során változott az I.r.felperes alperes első- és másodfokú határozataiban kifogásolt hozzáállása kedvező irányba, ebből következően nem megalapozott azon felperesi álláspont, hogy az alperes a rendelkezésre álló bizonyítékokat semmibe véve hozta meg a korábbi határozatait. A közigazgatási bíróság nem azt mondta ki, hogy jogellenes a felperesi kiskorúak átmeneti nevelésben tartása, hanem azt, hogy bár az alperes széles körű bizonyítást folytatott le, a tényeket feltárta, azonban a levont következtetései nem voltak megfelelőek és indokolása sem volt kellően nyomatékos. Az ítélet szerint az I.r.felperesi keresetben foglalt negatív diszkrimináció nem volt megállapítható. A bizonyítási eljárásban tanúként meghallgatott **gyermekvédelmi gyám** gyermekvédelmi gyám 2015 júniusától látta el a VI.r.felperesre nézve a gyámi feladatokat, azt megelőző időszokról információkkal nem rendelkezhetett. tanú 2 családgondozó a 2015.áprilisi, júniusi és november 19-i esetkonferencián is az I.r.felperessel való szoros együttműködést és családgondozást látott indokoltnak, de a közigazgatási bíróság előtt erről nem tett említést.

Az alperes a Ket.109.§ (4) bekezdésének eleget tett, a megismételt eljárásban a döntéshozatal során annak megfelelően járt el. Az időmúlás miatt megváltozott körülményekre a hatóság tudomására jutott új tényekre tekintettel (az V.r.felperes szükséges orvosi ellátását a felperesi szülők nem biztosították, melynek következtében életmentő műtetre került sor) a megismételt eljárást a Ket.33.§-ában foglaltak betartásával folytatta le. Hivatkozott arra, hogy az esetleges személyiségi

jogsértés megállapíthatósága esetén sincs olyan objektív következményre lehetőség, amelyet a felperesi kereset az alperes alkalmazásában álló állami tisztségviselők kommunikációs tréningre való kötelezését tartalmazza. Csatolta (3.sorszám alatt) azt a kimutatást, amely igazolja, hogy a III-V.r.felperesek nevelésbe vételének megszüntetésére vonatkozó megismételt eljárásban alperes nem lépte túl az ügyintézési határidőt.

A mélyszegénység, roma származás és alacsony társadalmi státusz miatt semmiféle hátrány nem érte felpereseket. A mélyszegénység önmagában nem ad okot a gyermekek családból történő kiemelésére. A faji, nemzetiségi, származási megítélés a hatósági eljárás során nem lehet szempont és nem is volt sem az első, sem a másodfokú eljárások során. Az alperesi eljárásban a hatóság a kiskorú gyermekek érdekében hozta meg döntéseit, hatósági intézkedések nem voltak ok-okozati összefüggésben a felperesek által felhozott három fenti tulajdonsággal.

A felperesek keresete az alábbiak szerint megalapozatlan.

A Ptk.6:548.§ (1) bekezdése értelmében közigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget akkor lehet megállapítani, ha a kárt közhatalom gyakorlásával, vagy annak elmulasztásával okozták és a kár rendes jogorvoslással, továbbá közigazgatási perben - a perrel érintett határozatok meghozatala időszakában hatályos szöveg szerint - a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban nem volt elhárítható.

A Ptk.2:42.§ (2) bekezdése szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani.

A Ptk.2:43.§-a szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen

- b) a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése,
- c) a személy hátrányos megkülönböztetése.

A Ptk.2:52.§ (1) bekezdése értelmében akit személyiségi jogában megsértenek, a jogsértés ténye alapján - az elévülési időn belül - az eset körülményeihez képest követelheti

- a) a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását,
- b) a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől,
- c) azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot.

A Ptk-ban külön nevesített magánélet tiszteletben tartásához való és az egyenlő bánásmódhoz való jogot az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. és 14. cikke is tartalmazza, illetőleg a Magyarország Alaptörvénye 2. cikkében minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a 6. cikk értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán és családi életét tiszteletben tartsák, a 15. cikk (2) bekezdése értelmében Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, ... nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. A 16. cikk (1) bekezdése pedig rögzíti, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, mely a Ptk.4:2.§-ában, a Gyvt.2.§ (1) bekezdésében rögzít, amely szerint a gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogó felügyeleti szolgálatként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal, más szervezetek és személyek e törvény alkalmazása során a gyermek mindenkifelett álló érdekét figyelembe véve, a törvényben elismert jogait biztosítva járnak el, melyet a (2) bekezdés szerint tevékenységük során a

fenti szervezetek együttműködnek a családdal és elősegítik a gyermekek családban történő nevelkedését.

A Ptk.2:52.§ (1) bekezdése szerint akit személyiségi jogban megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért.

A Ptk.6:548.§-ának rendelkezése szerint közigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget akkor lehet megállapítani, ha a kárt közhatalom gyakorlásával, vagy annak elmulasztásával okozták és a kár rendes jogorvoslattal, továbbá a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban nem volt elhárítható.

A felperes az alperes 2015.július 7-én keltezett határozatával szemben bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett, ahogyan a III-V.r.felperesekre vonatkozó 2015.július 8-i határozattal szemben is. Az egyes eljárások elhúzódásával összefüggésben pedig jogorvoslattal felperesek nem élhettek.

A kialakult bírói gyakorlat értelmében a jogalkalmazó szervek felelősségét csak kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozhatja meg, illetve általában nem lehet kártérítési felelősség alapja a jogszabály által megengedett mérlegelés eredményeként hozott határozat. Kártérítési felelősség megállapítására tehát pusztán a téves jogalkalmazás általában nem szolgálhat alapul, erre csak akkor kerülhet sor, ha az alkalmazandó jogszabályi rendelkezés egyértelmű, a ténymegállapítás és a döntés pedig nem mérlegelésen nyugszik.

A Ket. eljárási alelvekre vonatkozó 1.§ (2a) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság e törvény alkalmazása során az eljárásban érintett kiskorú érdekeinek fokozott figyelembevételével jár el.

A (4) bekezdés értelmében az ügyfeleket illeti a tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog.

A Ket.4.§ (3) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság nem jogszabályszerű eljárása következtében személyiségi jogában megsértett jogalany számára sérelemdíjat fizet. Az ezen jogszabályhelyhez fűzött kommentár értelmében sérelemdíj megfizetésére a közigazgatási hatóság akkor köteles, ha a kifejezetten szabálytalan eljárásával, vagy eljárása szabálytalan elmaradásával okoz személyiségi jogsértést.

A Pp.164.§ (1) bekezdése értelmében a perben igényt érvényesítő felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az általuk megjelölt személyiségi jogot, alapjogot az alperes jogellenes magatartásával, vagy jogellenes mulasztásával okozta.

A felperesek a VI.r.felperesre vonatkozó nevelésbe vétel kötelező felülvizsgálatával összefüggésben a személyiségi jogot sértő károkozó magatartást abban látták, hogy a VI.r.alperesre nézve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI.törvény (Gyvt.) 80/A.§ (1) bekezdésében foglalt azon kötelezettségét, hogy a gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét, a gyermek gondozási helyét első alkalommal meghatározó döntés jogerőre emelkedését követő első két évben félévente felülvizsgálja, nem teljesítette.

A törvényszék kiemeli, hogy az okirati bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a VI.r.felperes nevelésbe vételét a Gyámhivatal a 2016.március 25-én keltezett határozatával megszüntette, a döntését arra alapozta, hogy a Gyermekvédelmi Szakszolgálat, valamint a kiskorú gyermekvédelmi gyámja (**gyermekvédelmi gyám**) javasolták a megszüntetést, ugyanis a szülők

élet- és lakókörülményeiben pozitív változás állott be, gyermekükkel a kapcsolatot rendszeresen tartják. Ugyanez volt megállapítható a Gyermekjóléti Központ által készített környezetanulmányból is, valamint az, hogy a szülők lakókörnyezete rendezett, a kiskorú fogadásához szükséges feltételek adottak, a szülők nevelésbe vett gyermekeikkel folyamatosan tartják a kapcsolatot, az időszakos kapcsolattartás lehetőségével élnek, a szülők és gyermekük között szoros érzelmi kapcsolat alakult ki. A szülők a családgondozó által adott életvezetési tanácsokat megfogadták, együttműködőek voltak. A szülők maguk is kérték a nevelésbe vétel megszüntetését, mivel az egyéni elhelyezési tervben foglalt feladatoknak eleget tettek, a gyermek fogadására felkészültek, gondozására alkalmasak.

A felperesek által állított mulasztás - a kötelező felülvizsgálat mellőzése - a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján nem állapítható meg, ugyanis nem vitásan tartalmazza ezen határozat rendelkező része a kötelező felülvizsgálat 2016.január 6-i időpontját, valamint az előzetesen, fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtandó határozat - melyet az érintettek kézhez vettek - tartalmazza mind a gyermekvédelmi gyámra, gyermekvédelmi központra, gondozási helyre, gyermekjóléti szolgálatra vonatkozó azonnal végrehajtható felhívást, miszerint a szükséges tájékoztatást, javaslatot, illetve szakvéleményt a felülvizsgálatot megelőző hónap 5. napjáig a járási hivatalnál terjesszék elő. Az alperes által 3.sorszám alatt csatolt okiratokból megállapítható az is, hogy a szülők, valamint a gyermekvédelmi gyám által 2016.január 22-én megküldött, a nevelésbe vétel megszüntetése iránti kérelem benyújtását megelőzően nyújtotta be a gyermekvédelmi szakszolgálat - az alperes Gyámhivatalnál 2016.január 20.napján érkezett - a megszüntetésre irányuló javaslatát. A 2016.január 21-én keltezett **számú** végzésével a Gyámhivatal intézkedett a még hiányzó gyermekjóléti központtól származó tájékoztatás megküldése iránt. Ezen végzésben is a „nevelésbe vétel felülvizsgálatára” vonatkozó ügyben intézkedtek.

Ahogy arra az alperes helyesen hivatkozott, a Gyvt.80/A.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálatot a félév leteltét követően - a perbeli esetben 2016.január 6-án - kellett megkezdeni, az ügyintézési határidőbe a Ket.33.§ (3) bekezdésének b) pontja szerinti jogsegély eljárás időtartama, valamint c) pontja szerinti hiánypótlásra, illetőleg a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő határidő nem számít bele.

A Ket.33.§ (3) bekezdés b) pontjához fűzött magyarázat szerint a jogsegély eljárás a megkeresés kiküldésével kezdődik és a jogsegély teljesítéséig tart. Ez az intervallum a tényleges teljesítésig és nem a hatóság számára a teljesítésre nyitva álló ideig tart. Vagyis amíg a megkeresett szerv nem teljesíti, vagy nem teljesíti teljes körűen a jogsegély iránti kérelmet, mindvégig nyugszik az ügyintézési határidő. Akkor is, amennyiben a megkeresett szerv mulasztása miatti - a Ket.26.§ (7) bekezdése szerinti - eljárásra kerül sor. Felperes nem tette vitássá, hogy a fenti végzéssel bekért - jogszabályváltozás miatti - Család és Gyermekjóléti Központ a helyzetértékelést 2016.március 4.napján küldte meg, hogy a nevelésbe vétel felülvizsgálata és megszüntetése ügyében 2016.március 7-én tűzték ki a tárgyalást, amelynek megtartására 2016.március 22-én sor került. Ezt követően 2016.március 25-én hozta meg a nevelésbe vétel megszüntetésére vonatkozó határozatát, amely tartalmazta, hogy a VI.r.felperes 2016.április 1.napjától kerülhet vissza vér szerinti szüleihez.

A felperesek a jogellenes szakellátási időszakot VI.r.felperes tekintetében 2015.január 6.napjától 2016.április 1.napjáig terjedő időszakra állították. Az alperes a VI.r.felperes nevelésbe vételére vonatkozó eljárásban a rá vonatkozó Gyvt., valamint Ket. alapelvi szintű és tételes rendelkezéseit betartotta, ügyintézése ez okból nem jogellenes.

A törvényszék álláspontja szerint **gyermekvédelmi gyám VI.r.felperes** gyermekvédelmi gyámja által a **első fokú bíróság szám** másik tanácsa előtt folyamatban lévő perben tett tanúvallomása a fenti okirati bizonyítékokkal szemben a felperesi állítást igazolni nem alkalmas. Lényeges továbbá azt is kiemelni, ha nem a hivatalból, hanem a szülők kérelme alapján indult és a fentiek szerint az eljárási határidők megtartásával lefolytatott eljárás eredményeként a VI.r.felperes hazagondozása megtörtént. Az eljárás nem húzódott el, ebből eredő olyan hátrány, amely bármelyik felperesek által megjelölt személyiségi jog megsértését eredményezte volna, nem állapítható meg.

A III-V.r.felperesekre nézve az alperes jogellenes magatartását abban jelölték meg felperesek, hogy a közigazgatási bíróság egyértelmű utasítás mellőzésével nem csupán az ún. járulékos kérdésekben határozott, hanem a komplett eljárást megismételve „a jogerős ítéletet gyakorlatilag felülbírálvá” hozta meg határozatát csaknem öt hónapos késedelemmel. Ha netán ez a késedelem mégsem volna megállapítható, akkor alperes magatartásának jogellenessége abban áll, hogy a 2014.decemberi pozitív tartalmú helyzetértékelés ellenére csaknem két és fél éven át nem érzékelte a változásokat, csupán az ítéletet követően döntött a három kiskorú gyermek nevelésbe vételének megszüntetéséről.

A Ket.109.§ (4) bekezdése értelmében a hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el. Ez azt jelenti, hogy a közigazgatási hatóság köteles az újabb határozat hozatala során a bíróság által megadott szempontokat érvényesíteni, annak szükségességét, célszerűségét nem mérlegelheti, nem szűkítheti le és nem értelmezheti át. Ahogyan azonban a perrel érintett közigazgatási bírósági ítélet is tartalmazta, a bíróság a közigazgatási határozatot a meghozatalakor - azaz 2015.júliusban - alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálta felül a Pp.339/A.§-a alapján.

A megismételt eljárás során is terheli azonban a közigazgatási hatóságot a tényállás-tisztázási kötelezettség, ugyanis ha a tényállás megváltozik, annak következményeit a megismételt eljárásban vizsgálni kell. Kiemelendő, hogy az ítélet magyarázatát adta annak, hogy miért nem változtatta meg a jogerős határozatot, miért a hatályon kívül helyezésről döntött, az új eljárásra nézve pedig előírta, hogy a hatóságnak a rendelkezésre álló tényeket és bizonyítékokat megfelelően értékelve, a körülmények részletes feltárása, a rendelkezésre álló adatok összevetése és értékelése alapján kell a bizonyítékokat mérlegelni és valamennyi gyermek nevelésbe vételének megszüntetéséről.

A közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szempontjából kirívó jogsértésnek az minősül, ha a közigazgatási hatóság a bíróság hatályon kívül helyező ítéletében megfogalmazott egyértelmű utasítása mellőzésével hozza meg a kérelmet ismételten elutasító határozatát.

Az egyértelműen megállapítható, hogy az alperes a bíróság ítéletének eleget téve a III-V.r.felperes hazagondozásáról határozott, a nevelésbe vételt megszüntette.

Az eljárás kimenetele szempontjából nem lehet kiragadni az egyes nem jogerős határozatokat, az eljárás végeredményének van meghatározó szerepe. A 2015.január hónapban keltezett két nem jogerős határozat önállóan nem alapozhat meg kárfelelősséget, ebből következően a megismételt eljárásban 2015.július hónapban hozott határozatokat megelőző alperesi eljárás jogellenesnek nem tekinthető.

A törvényszék álláspontja szerint az alperes a nevelésbe vétel felülvizsgálatára vonatkozó eljárásban az arra irányadó szabályok betartásával jártak el, az egyes döntések meghozatalánál - így a

2015.július és 2015.szeptemberi - döntések meghozatalánál eljárási határidőket nem léptek túl, illetve kirívóan súlyos jogalkalmazói tévedésre sem került sor.

A közigazgatási bíróság ítélete is azt tartalmazta, hogy a hatóság széles körű bizonyítást folytatott le, melynek során vizsgálta a gyermekek kiemelésére okot adó körülményekben beállott változást, azonban levont következtetései nem voltak megfelelőek.

A jogerős határozat a gyermekvédelmi rendszer egyéb szereplőitől származó környezattanulmányok, helyzetértékelése, védőnői, orvosi jelzések tartalmának megfelelő tényállást rögzített, az alperes által benyújtott fenti okirati bizonyítékokból megállapítható, hogy a tényállás nem volt ellentétes az okiratok tartalmával, azok bizonyítékként való értékelése nem volt kirívóan okszerűtlen. A lakhatás, a jövedelemszerző jogviszonyok, a gyermekekkel rendszeres kapcsolattartás pozitív változása ellenére nem tekinthető kirívónak, a tényekkel teljesen ellentétes következtetésnek az, hogy az anya együttműködési hajlandóságát a gyermekek iskoláztatása, róluk való megfelelő gondoskodás érdekében még erősíteni indokolt.

Ahogy arra az alperes helyesen hivatkozott, az ENSZ Gyermek jogairól szóló Egyezménye alapján a hatóságok a gyermek mindenképp felett álló érdekének figyelembe vételével kötelesek döntéshozataluk során eljárni. A fentiek elsődlegessége fakad az Alaptörvény 16.cikkének (1) bekezdéséből, a Gyvt.6.§ (1) és (5) bekezdéséből, a Ket.1.§ (2a) bekezdésében foglaltakból. A gyermek mindenképp felett álló érdekének elsődlegességét minden eljárásban és döntéshozatalban kötelező alkalmazni és figyelemmel kell lenni a gyermekeket érintő rövid és hosszú távú szempontokra egyaránt. Ebből következően a Gyvt.9.§ (1) bekezdése szerint a nevelésbe vett gyermek joga az állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátás, gondozás.

Az alperes tehát a gyermekek mindenképp felett álló érdekét szem előtt tartva, okszerűen értékelte új körülményként tanú 1 2016.május 10-én keltezett és a Gyámhivatal által 2016.május 19-én érkezett V.r.felperes műtétével kapcsolatos bejelentést, valamint a 2015.júliusi keltezésű határozatokban értékelt tények esetleges változását okszerűen vizsgálhatta. A közigazgatási bíróság az I.r.felperes együttműködésére vonatkozó bizonyítási eljárásban döntően a VI.r.felperessel összefüggő körülmények nyertek tisztázást, figyelemmel arra, hogy a VI.r.alperest csecsemőkorától fogva nevelő **nevelőszülő**, a 2015.júniusában kirendelt **gyermekvédelmi gyám** a VI.r.felperes gyermekvédelmi gyámja és a 2016.január 1.napjáig családgondozóként eljáró tanú 2 tanúkenti meghallgatására került sor.

Megjegyzendő, hogy tanú 2 jelen perbeli tanúvallomásaiban a közigazgatási bíróság előtt elmondottakat módosítva azt adta elő, hogy az anya a megbeszéltek ellenére csupán két alkalommal jelent meg a családgondozóval való kapcsolattartás érdekében, annak irodájában, bár többször is találkoztak, de azok más körülmények között nem a megállapodásnak megfelelő időpontban és körülmények között történtek.

A fentiekből következően a III-V.r.felperest érintő megismételt eljárásban az alperes jogszerűen folytatott le újabb bizonyítást, mely során a Ket.33.§-ában és 65.§-ában foglalt eljárási határidőket az alperes az ítélet már korábbi, VI.r.felperes nevelésbe vételének felülvizsgálatával kapcsolatos eljárásban kifejtettek szerint megtartotta. Ezt támasztja alá a felperes jogi képviselője által kezdeményezett, az ügyintézési határidő megtartásával kapcsolatosan lefolytatott **szám** alatti eljárásban tett megállapítás, mely a jelen peres iratok 3.sorszámú alperesi beadványának mellékleteként fekszik el.

A Ket.33.§ (5) és (6) bekezdése szerint az ügyintézési határidő a kezdetét a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezését követő nap, illetve hivatalbóli eljárásban az első eljárási cselekmény elvégzésének a napja. Az első fokú eljárást követő eljárások esetén a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság, illetve a felügyeleti szerv eljárása esetén, valamint a megismételt eljárásban az ügyintézési határidő kezdete az ügy összes iratának az eljárásra jogosult hatósághoz érkezését követő nap. Az eljárás vége pedig a határozathozatal időpontja, valamint annak ésszerű időn belül való kézbesítése.

Az ügyintézési határidőbe be nem számítható időtartamok a jogsegély eljárás időtartama, amely alatt nyugszik az ügyintézési határidő. Ez az időtartam a megkeresés kiküldésével kezdődik és a jogsegély teljesítéséig tart.

Mindezek alapján a közigazgatási bíróság ítéletének és a hatósági eljárás valamennyi iratának az első fokú gyámhatósághoz, a Gyámhivatalhoz való érkezésének 2016.július 25.napjától a III-V.r.felperesek nevelésbe vételének megszüntetésére vonatkozó határozat 2016.szeptember 25-i meghozataláig a 21 napos ügyintézési határidő a **gyermekjóléti központjának** szóló jogsegély időszakában nyugodott.

A felperesek állították továbbá, hogy jogellenesen, az alperes által elkövetett eljárási szabálysértések és kirívóan okszerűtlen határozatok következtében III-V.r.felpereseket tartotta 2015.január 19.napjától nevelésben, melynek során az érintett felperesek tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, valamint egyenlő bánásmódhoz való jogát megsértette.

Az Alaptörvény 24.cikke értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A közigazgatási eljárásban a törvény előtti egyenlőség azt jelenti, hogy az ügyfelek ügyeit minden megkülönböztetés és részrehajlás nélkül kell elintézni. A törvényesség és a jogszabály céljához kötöttség elve azt a követelményt fogalmazza meg, hogy a közigazgatási hatóság törvény által rendelt hatáskörében, az anyagi jogszabályok érvényesítése érdekében kell hogy eljárjon.

A törvényszék álláspontja szerint a felperesek tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő joga nem sérült. A konkrét esetben az eljárási határidőket és a kiskorúak fokozott védelmének alapelvét az alperes betartotta. Az alperes jogerős másodfokú határozatában a Ket.109.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati kérelem lehetőségéről tájékoztatást adott, az I.r.felperes ezen jogorvoslati lehetőséggel élt.

A Gyvt.7.§ (1) bekezdése értelmében a gyermek szüleitől, vagy más hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani.

A felperes a TESZ és GYSZ adatlapok tartalma alapján azokat a körülményeket vizsgálta, tárta fel, amelyeket a tételes anyagi jogi rendelkezések lehetővé tettek, kötelezettségéül szabtak, ennek körét nem lépte túl, a határozatok a felperesek roma származására utalást sem tartalmaznak, ugyanakkor rögzítik, hogy az időszakos kapcsolattartások során a házi feladatok megoldására nem került sor, a gyerekek ruhái nem kimosva kerültek vissza, otthoni szabályok nem voltak felállítva.

A felperes további kereseti kérelmében azt állította, hogy az alperes megsértette a felperesek egyenlő bánásmódhoz való jogát a Ptk.2:43.§ (2) bekezdés c) pontjában, valamint a Gyvt.3.§ (2) bekezdésében foglaltakat, miszerint a gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az egyenlő bánásmódhoz való jog tilalmát az arra vonatkozó jog

értelmezésének szabályait tartalmazó 2003.évi CXXV.törvény (Ebktv.) törvényi hatálya a 4.§ c) pontja értelmében kiterjed az alperesre, mint hatósági jogkörrel rendelkező szervezetre.

Az Ebktv.8.§-a határozza meg az ún. védett tulajdonságokat, amelyek között szerepel többek között:

- (e) a nemzetiséghez való tartozás,
- (p) a társadalmi származás,
- (q) a vagyoni helyzet.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011.évi CLXXIX.törvény 1. számú melléklete értelmében Magyarországon 13 nemzetiség él, melyek közül egy a roma nemzetiség.

Az Ebktv.8.§-a alapján közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós, vagy vélt nemzetiséghez való tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy, vagy csoport részesül, részesült, vagy részesülhetne.

Az Ebktv.9.§-a értelmében közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8.§-ban meghatározott tulajdonsággal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosan helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van, vagy lenne.

A perben az alperes nem vitatta, hogy az Ebktv. alá tartozik, nem vitatta, hogy az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartania és nem vitatta, hogy a felperesek az általuk állított védett tulajdonságokkal rendelkeznek. Az alperes ellenkérelmében azt állította, hogy az egyenlő bánásmód követelményét nem sértette meg, a felperes által felhívott okokból sem közvetlen, sem közvetett diszkrimináció alkalmazására nem került sor.

Az Ebktv. rendelkezései értelmében a felpereseknek csak valószínűsítési kötelezettsége áll fenn, a bizonyítási teher megfordul és az alperesnek kell kimentenie magát a felperes által állított tények alól. Ehhez azonban a felperesnek valószínűsítania kell, hogy őket hátrány érte, hogy ezen hátrány és a védett tulajdonság között okozati összefüggés áll fenn (Kúria **szám**) abban az esetben állapítható meg az egyenlő bánásmód megsértése, ha a jogsértő a sérelmezett hátrányt okozó magatartást az adott csoporttal szemben, annak védett tulajdonsága miatt tanúsítja. (EBH.2015.P.6.)

A valószínűsítéssel szemben az alperes eredménnyel igazolta, hogy - ahogyan azt a közigazgatási bíróság is megállapította - diszkriminációra nem került sor.

Az alperes hatósági eljárását nem szociológiai szempontból kell értékelni, hanem a jogvitának a konkrét tények és alkalmazandó jogszabályok alapján való eldöntése a per tárgya.

A törvénytörvények álláspontja szerint az alperes az általa előterjesztett okirati bizonyítékokkal, valamint az indítványára meghallgatott tanúk vallomásaival igazolta, hogy a felperesek megjelölt alapjogainak, mint személyiségi jogainak megsértésére nem került sor. Egyetlen ügyiratban sincs utalás a nemzetiségi, etnikai származás, társadalmi státusz, iskolázottság, ilyenről az I.r.felperes sem számolt be.

Szülői kötelezettség a Gyvt.12.§-a szerint köteles a gyermek oktatásához és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást biztosítani.

A Gyvt. gyermekvédelmi feladatok ellátására és irányítására vonatkozó negyedik részében meghatározza a települési önkormányzat és az állam feladatait, a feladatok ellátásának módját, a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet pedig meghatározza a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatait.

A Gyer.109.§-a értelmében a gyámhivatal a nevelésbe vétel felülvizsgálata során tájékoztatást kér a gyermekvédelmi gyámtól, a vér szerinti családot gondozó család- és gyermekjóléti központtól, a gyermekvédelmi szakszolgálatától, a nevelőszülői hálózat vezetőjétől vagy a gyermekotthonról ... továbbá szükség szerint az illetékes gyermekvédelmi szakértői bizottságtól.

Nyilvánvaló, hogy az érintett gyermekekkel, szülőkkel közvetlen kapcsolatban álló nevelőszülő, gyermekvédelmi gyám, családgondozó, a gyermekjóléti központ esetenedzsere azok a szereplők, akik közvetlen és folyamatos kapcsolatuk révén ténymegállapítást, javaslatot tudnak megfogalmazni a gyermekek, valamint a szülők körülményeiről. Ők azok, akik közvetlenül következtetést tudnak levonni, véleményt tudnak megfogalmazni.

Az okirati bizonyítékokból megállapítható, hogy 2011-ben az I.r.felperesi anya elhanyagoló magatartása volt a gyermekek védelembe vételének, később nevelésbe vételének indoka, amely egyrészt az akkori iskoláskorú gyermek iskoláztatásának, intézményi kötelezettségeinek elhanyagolásából, kisebb gyermekek egészségügyi veszélyeztetésével, illetve felügyelet nélkül hagyásával volt összefüggésben. Megállapítható, hogy a perrel érintett, 2014.novemberét megelőzően az I.r.felperes immáron két nagykorú gyermekét érintő nevelésbe vétel megszüntetésére sem amiatt került sor, mert a fenti okok megszűntek.

A 11.számú jegyzőkönyvben rögzített személyes előadásában I.r.felperes is előadta, hogy 2011-ben kiskorú gyermekeket azért emelték ki a családból, mert **gyermek1** nem járt iskolába és a 2 és fél szobás lakásban nyolcan éltek.

Az I.r.felperes a 2014.december 18-i hatósági tárgyaláson nyilatkozott úgy, hogy még egyszer azt a hibát nem fogja elkövetni, hogy olyan körülmények között éljenek, mint a korábbi ingatlanukban, az új lakást rendben fogják tartani, a közüzemi számlákat fogják fizetni. Nem igaz, hogy a terhesség alatt nem járt orvoshoz.

A **számú** jegyzőkönyvben (13.sz.) tanúvallomásában ... gyermekorvos a 30.számú jegyzőkönyvben (15.sz.) **védőnő** cáfolta.

A kiemelési ok az anya gyermekek iskolába járását, egészségügyi ellátását, gondozását elhanyagoló magatartása volt, a törvényszék álláspontja szerint a per során tett tanúvallomások igazolták, hogy a fenti körülmények változását vizsgálta alperes.

A Gyvt.78.§ (1) bekezdése értelmében a gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételéről akkor határozhat, ha a Gyvt.78.§ (1) bekezdéséből valamely ok áll fenn, az (1) bekezdés aa) pontja értelmében amennyiben a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettséget az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehet megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során a gyámhivatal kötelezettségeit a Gyer.98.§ (1) bekezdése, a nevelésbe vétel

felülvizsgálata során Gyámhivatalt terhelő kötelezettségeket a Gyer.109.§-a tartalmazza. A gyermekvédelmi gyám a vér szerinti családot gondozó gyermekjóléti szolgálat, a gyermekvédelmi szakszolgálat, a nevelőszülői hálózat, esetlegesen a gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményét, környezettanulmányát, helyzetértékelését, állásfoglalását kell beszereznie.

Megállapítható az alperes és részben a felperes által is csatolt okiratokból, hogy az alperes a javaslatok, helyzetértékelésekben, környezettanulmányokban rögzítettek alapján hozta meg határozatát, az NM rendelet 9.§-ában foglalt jelzőrendszer javaslatai, vélemény-nyilvánítása alapján döntött.

Ezt igazolta a perben meghallgatott **tanú1**, aki elismerte, hogy az egyik szempont a felülvizsgálat során a család jövedelmi-vagyoni viszonyainak ismerete, mert az fontos abból a szempontból, hogy a javuló lakáskörülményeiket a szülők fent tudják-e tartani, mivel „anyagiak hiányában valóban nem emelhető ki a gyermek a családból ... azonban „ha a gyermek éhezik, nincs megfelelően ellátva, akkor a gyámhatóságnak intézkednie kell". A tanú azt is hangsúlyozta, hogy nem a család anyagi helyzete miatt kerültek kiemelésre a felperesi gyermekek, hanem azért, mert a nagyobbak nem jártak iskolába, a gyermekek ellátása nem volt megfelelő, illetve a kisebb gyermekek orvosi ellátása sem volt biztosítva. **tanú3** családgondozó már a felperesi gyermekek kiemelése időszakában is ismerte a felperesi családot, 2015. elejétől vett részt a szülők és gyermekeik közötti időszakos kapcsolattartások bonyolításában. Családsegítőként biztatta a szülőket arra, hogy ne csupán a rendszeres kapcsolattartást, hanem minél gyakrabban az időszakos kapcsolattartás lehetőségével is éljenek. Úgy értékelte azonban, hogy a téli időszakos kapcsolattartás nehézséget jelentett a felperesek számára, mert több helyiséget kellett fűteniük akkor, ha a téli időszakban a gyerekek is otthon voltak. A nevelőszülő a családdal kapcsolatos esetmegbeszélésen, tárgyaláson a családra vonatkozó előítéletességet soha nem tapasztalt. Ebben az időszakban ítélte úgy, hogy az anya még akkor sem értette, hogy miért kerülhetett sor a gyermekek kiemelésére, annak ellenére, hogy a rendelkezésre álló okiratokból a család helyzetével való ismerkedést szolgáló esetkonferencián egyértelműen az derült ki a számára, az anya nem tudta felmérni, hogy az iskolából való kimaradás milyen hátrányt jelenthet a gyermekek jövőjére nézve. A család esetleges mélyszegénységét, roma származását nem ítélte olyanak, mint ami szerepet játszott a nevelésbe vétellel kapcsolatos intézkedésben. A családgondozóknak - így **tanú6** is - a 2016.augusztusi felülvizsgálati tárgyaláson is az volt az álláspontjuk, hogy az anya elhanyagolta a családsegítővel kötött rendszeres kapcsolattartást, ugyanakkor nem látták biztosítva, hogy mind a négy kiskorú gyermek hazakerülése esetén a három nagyobb gyermek iskolai intézménybe, a kisebb gyermek óvodai intézménybe való járatását fizikailag biztosítani lesz képes az anya. A **települési** családgondozói működése során az ellátásban részt vevők részéről diszkriminációt nem tapasztalt. **tanú4** nevelőszülő különböző helyekről érkező több gyermeket nevelt már, előítéletességet a gyámhivatalok részéről nem tapasztalt, azt azonban igen, amennyiben a körülmények indokolják, a gyermekeket hazaengedik. Elmondta ugyanakkor, hogy az anya tartott attól, hogy hosszabb ideig mind a négy gyermek hosszú időt töltsön kapcsolattartáson.

tanú 1 2016.májusától volt a III-V.r.felperesek gyermekvédelmi gyámja. Ezen időszakban - azaz a közigazgatási eljárás időszakában - tapasztalta, hogy az időszakos kapcsolattartások során bár az anya figyelmét felhívták a házi feladatok elkészítésének szükségességére, azonban azok nem készültek el. Az anya elhanyagolta azt a feladatát is, hogy az időszakos kapcsolattartásokról úgy engedje vissza a gyermekeket, hogy a váltóruhákat kimossa. A kiemelés körülményeit viszontlátta a 2016-os időszakban is, az időszakos kapcsolattartások során nem állítottak fel szabályokat, a házi feladat megírására sem fektettek hangsúlyt. A 2016. márciusi kapcsolattartás során az V.r.felperessel történekről beszámolt a gyámhivatalnak.

tanú 3 gyermekvédelmi gyámként a nevelésbe vett gyermek nevelőszülői, iskolai környezetét ismerte, azt a gyermekek érdekeinek megfelelőnek találta és a gyermekek tanítói és nevelőszülőjének tapasztalatait összefoglalva tette meg javaslatát.

A törvényszék álláspontja szerint a fentiekből következően nem állapítható meg, hogy felperesek védett tulajdonságaik miatt szenvedek volna hátrányt, az egyenlő bánásmód megsértésére alapított kereseti kérelmük sem megalapozott.

Mindezekre tekintettel a törvényszék a felperesek keresetét elutasította.

A Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a pertárgyértékre tekintettel - 12 000 000 forint - az alperesi jogtanácsos által kifejtett tevékenységgel arányosan az alperest megillető jogtanácsosi díjat a Pp.67.§ (2) bekezdésére tekintettel alkalmazandó 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (3) bekezdés a) pontjára tekintettel 250 000 forintban határozta meg, s annak megfizetésére a felpereseket egyetemlegesen kötelezte.

A pereszes felperesek teljes személyes költségmentességére tekintettel a feljegyzett peres eljárási illeték a perben alkalmazandó 1990.évi XCIII.törvény (Itv.) 74.§-ára tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdés és 14.§-a alapján a Magyar Állam terhén marad.

A fellebbezési eljárás során a jogi képviselet a Pp.73/A.§-a alapján kötelező.

2018.november 9.

eljáró bíró